

Uchwała nr 4

Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych

z dnia 25 kwietnia 2002 roku

w sprawie projektu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Komisja Trójstronna do Spraw Społeczno-Gospodarczych uznaje, że projektowana ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jest zgodna z intencjami deklarowanymi podczas wprowadzania reformy systemu ubezpieczeń społecznych w zakresie wdrożenia zasady zróżnicowanej składki, zależnej od poziomu zagrożeń zawodowych i skutków tych zagrożeń zapisanej w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

§ 2.

Komisja Trójstronna pozytywnie ocenia fakt, że w projekcie ustawy zapewniono:

- zrównanie uprawnień podmiotów gospodarczych i ubezpieczonych poprzez wprowadzenie zasady, że z tytułu ubezpieczenia wypadkowego osobom prowadzącym działalność gospodarczą przysługują analogiczne uprawnienia jak pracownikom,
- odstępianie od istniejącej zasady, że niektóre podmioty gospodarcze same finansują swoim pracownikom jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadków w pracy podczas gdy dla pracowników innych podmiotów odszkodowania te finansuje Fundusz Ubezpieczeń Społecznych,
- stworzenie osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą możliwości uzyskania jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadków, które miały miejsce w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r.,
- stworzenie możliwości uzyskania jednorazowych odszkodowań pracownikom, którym nie zostały one wypłacone z uwagi na upadłość pracodawcy.

§ 3.

Komisja Trójstronna uznaje, że projekt ustawy kierowany do Sejmu powinien zawierać, w porównaniu z projektem przekazanym partnerom społecznym do konsultacji, zmiany zmierzające do:

- zachowania dotychczasowej zasady, iż wysokość jednorazowego odszkodowania będzie zależna jedynie od procentu uszczerbku na zdrowiu i nie będzie uzależniana od indywidualnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, podstawą do określenia wysokości odszkodowania za każdy procent uszczerbku na zdrowiu będzie docelowa kwota 20% przeciętnego wynagrodzenia, jednakże w roku 2003 wskaźnik ten będzie wynosił 16%, w 2004 r. – 17%, w 2005 r. – 18%, w 2006r. – 19%, w 2007 r. – 20%,
- zachowania dotychczasowej zasady, iż renta wypadkowa nie może być niższa niż 60% podstawy jej wymiaru dla osoby częściowo niezdolnej do pracy i 80% dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy,
- zachowania zasady, że osoba uprawniona równocześnie do renty wypadkowej i emerytury może otrzymywać jedno z tych świadczeń w całości i połowę drugiego, jednakże w takiej sytuacji nie może uzyskiwać już dodatkowych dochodów ze źródeł podlegających "oskładkowaniu" na ubezpieczenia społeczne – w przypadku uzyskiwania takich dochodów utraci prawo do połowy drugiego świadczenia,
- wprowadzenia zasady, że wobec osób pobierających rentę wypadkowa będą stosowane obecnie obowiązujące powszechne zasady zawieszalności świadczeń w przypadku uzyskiwania dodatkowych dochodów ze źródeł podlegających "oskładkowaniu" na ubezpieczenie społeczne,
- określenia momentu wdrożenia wszystkich przepisów ustawy w taki sposób, aby Zakład Ubezpieczeń Społecznych był organizacyjnie przygotowany do pełnej realizacji jej postanowień, co oznaczać będzie przesunięcie terminów indywidualnego określania wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe dla wszystkich płatników, których będzie dotyczyła ta zasada, proponowanych w pierwotnym projekcie rządowym, jednakże nie dalej niż na dzień 1 kwietnia 2006 r. przy zachowaniu zasady, że od początku 2003 r. rozpocznie się różnicowanie wysokości składki dla płatników, uzależnione od grup działalności,

- objęcia docelowo systemem indywidualnego wymiaru składki wypadkowej wszystkich płatników zatrudniających co najmniej 10 pracowników – tj. płatników zobowiązanych do składania Z-10,
- zapewnienia działaczom związkowym ochrony wypadkowej także w czasie wykonywania zadań związkowych,
- utrzymania ograniczenia, iż wysokość najniższej składki nie może być niższa niż 25% składki najwyższej tylko czasowo, przez okres nie dłuższy niż do 1 kwietnia 2007 r.,
- utrzymania ograniczenia, iż wysokość składki wymierzonej płatnikom nie może różnić się o więcej niż 20% od składki określonej dla grupy działalności tylko czasowo, przez okres nie dłuższy niż 3 lata od momentu rozpoczęcia indywidualnego określania wymiaru składki dla każdego płatnika.

§ 4.

Komisja Trójstronna uznaje, iż w ostatecznym projekcie ustawy powinny zostać zachowane propozycje zawarte w projekcie przekazanym partnerom społecznym do konsultacji, zmierzające do:

- zapewnienia pracownikom, którzy ulegną wypadkowi w drodze do i z pracy, prawa do rent bez dodatkowych warunków (np. stażowych) finansowanych z funduszu rentowego, z zachowaniem dotychczasowych zasad przyznawania i wypłaty zasiłku chorobowego,
- zachowania odpisu na prewencję wypadkową nie niższego niż 1% wpłaconych składek na ubezpieczenie wypadkowe.

§ 5.

Komisja Trójstronna uznaje, że konieczne jest docelowo księgowo wyodrębnienie i samofinansowanie się funduszu wypadkowego. Termin wdrożenia tej zasady powinien zostać ustalony przez strony Komisji Trójstronnej, w drodze porozumienia, do końca 2004 r., po dokonaniu analizy praktycznej realizacji następujących elementów systemu ubezpieczeń wypadkowych, oraz ewentualnym dokonaniu niezbędnych zmian legislacyjnych:

- funkcjonowanie systemu nadzoru nad funduszem wypadkowym,
- efektywność dotychczasowego wykorzystywania środków funduszu prewencyjnego i celowość jego zwiększania,
- kontrola rzetelności informacji przekazywanych przez płatników, będących podstawą określania przez ZUS składki na ubezpieczenie wypadkowe,
- perspektywy osiągnięcia zbilansowania się funduszu wypadkowego.

§ 6.

Komisja Trójstronna nie osiągnęła porozumienia w kwestii propozycji odstąpienia od prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadków w drodze do i z pracy.